

МАГИЯТА на ПЪТЕШЕСТВИЯТА

*Пътеписи от български журналисти
и писатели, обиколили земното кълбо*

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	5
АННА ДРАГАНОВА	
Едмонтън – да се радваш на живота целогодишно	7
АНТОАНЕТА ТИТЯНОВА	
Анжкор – едно от чудесата на света	15
БИЛЯНА ТРАЯНОВА	
Кой ще открие Паутити – златния град на инките?	23
БОЙКА АСИОВА	
Албания – земя на чест и мъст	37
ВЕСЕЛИНА ФИЛИПОВА	
По Ахерон до Оракула на смъртта и Парга за десерт	47
ДАНИЕЛА БАЛАБАНОВА	
Малта – средиземноморско бижу	53
ДАНИЕЛА ДЕНЕВА-КАЗАНДЖИЕВА	
На Бали смъртта си почива	59
ЕЛЕОНОРА ГАДЖЕВА	
Душата на Земята	69
ЕЛИЦА ЛУКОВА	
Литовски предания и легенди	75
ИСАК ГОЗЕС	
Мюсюлманин пази ключа на Божи гроб	81
ГЕОРГИ КОЖУХАРОВ	
10 кагъра	85
ИСКРА КОЙНОВА	
Патая: сексът и глагът	91
ЛИЛИЯ ПОПОВА	
С Кабул в сърцето	101
ЛЮБОСЛАВ ИЛИЕВ	
Дивият Хонконг	111
МАГДАЛЕНА ГИГОВА, САВА ЧАПАНОВ	
Да се омагьосаш в Гуджарат	117

МАКСИМ МИНЧЕВ	
Отвъд табелата, в реката	129
МАРИЯ МИРА ХРИСТОВА	
Словения – любов завинаги	139
МАРИЯ ПЕПЕЛДЖИЙСКА	
Чинкуе Тере: красивият цветен гоблен на Лигурия.....	145
МАРИЯ ПЕТКОВА	
В Аржентина можеш да сменяш сезоните за дни	151
МИЛЕНА ДИМИТРОВА	
Ушуайя, на света накрая.....	157
МИРА БАДЖЕВА	
Малка кубинска музика.....	165
НАДЕЖДА ПЕТРОВА	
Желязното кралство на Рур	171
ОЛЯ АЛ-АХМЕД	
Сибир – „приказната“ каторга.....	177
ОЛЯ СТОЯНОВА	
Турският Асос, или щастливият край на цивилизациите.....	185
ПАВЛИНА МИХАЙЛОВА	
Байо Бей – там, където водата е сребърна.....	189
ПЕПА ВИТАНОВА	
Американски импресици, или Пътят като Ерос	201
ПЛАМЕН СТАРЕВ	
Пещерите – входът към ада или към царството на природата	207
СЛАВЯНА МАНОЛОВА	
Легени емоции в Австрийските Алпи	217
СОНЯ АЛЕКСИЕВА	
Пътешественикът Марко Поло представил Суджоу пред света като рая на земята	223
ТАТЯНА ДИМИТРОВА	
Немруг: тронът на боговете	231
ТЕОДОР ТРОЕВ	
Надежда, наречена Кламат	235
ЮЛИЯ ВЪЛКОВА	
Мечтата Нова Зеландия	241

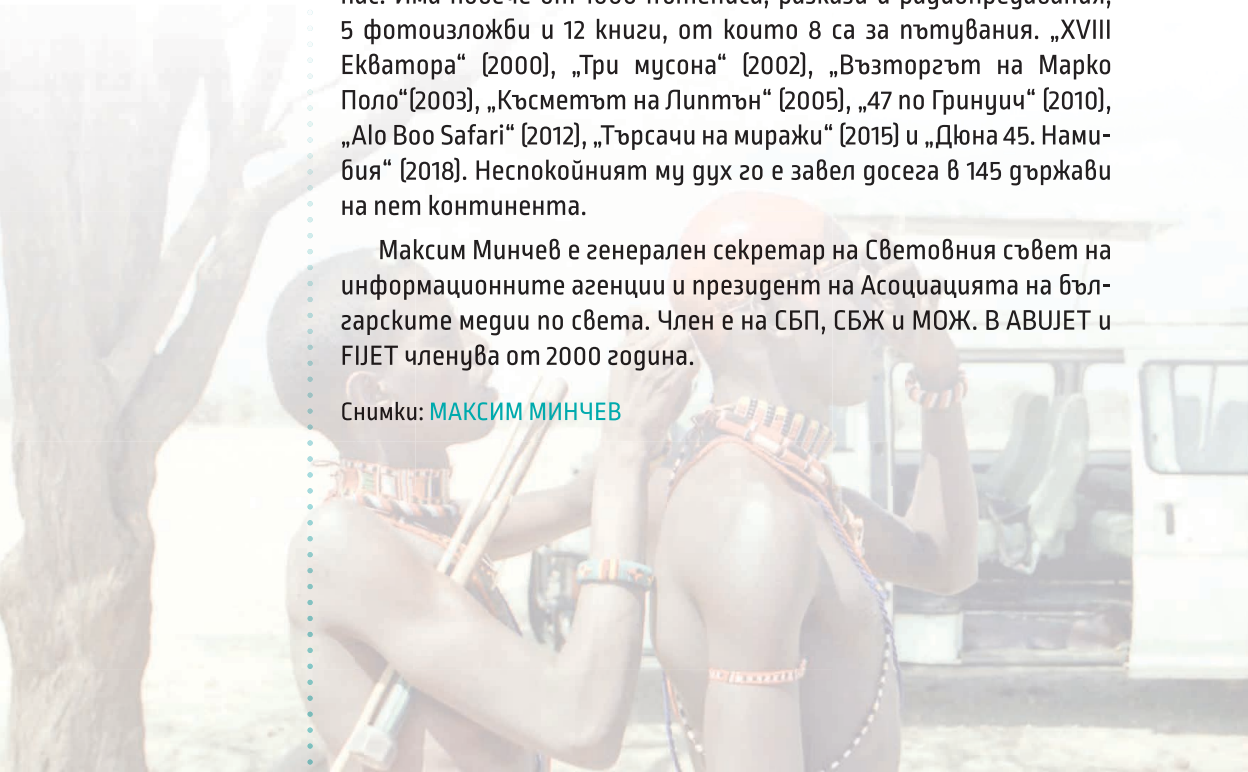
МАКСИМ МИНЧЕВ

Максим Минчев е с над 40-годишен журналистически стаж. Работил е във вестниците „Народна младеж“ и „Диалог“, в списание „Български воин“. Бил е заместник главен редактор в Българското национално радио, редактор и водещ в радио „Свободна Европа“. Над 10 години пресдиректор на Атлантическия клуб. В момента е генерален директор на БТА.

Голямата любов на Максим са пътешествията по света и у нас. Има повече от 1000 пътеписа, разкази и радиопредавания, 5 фотоизложби и 12 книги, от които 8 са за пътувания. „XVIII Екватора“ (2000), „Три мусона“ (2002), „Възторгът на Марко Поло“ (2003), „Късметът на Липтън“ (2005), „47 по Гринвич“ (2010), „Ало Воо Safari“ (2012), „Търсачи на миражи“ (2015) и „Дюна 45. Намибия“ (2018). Непокойният му дух го е завел досега в 145 държави на пет континента.

Максим Минчев е генерален секретар на Световния съвет на информационните агенции и президент на Асоциацията на българските медии по света. Член е на СБП, СБЖ и МОЖ. В АВУJET и FJET членува от 2000 година.

Снимки: [МАКСИМ МИНЧЕВ](#)

ОТВЪД ТАБЕЛАТА, В РЕКАТА

Екваторът топли Кения 365 дни в годината. Заради нагморската височина комарите и другите летящи гадинки не тормозят хората и животните. Затова африканската държава е пълна с природни резервати, към които се стича целият любовитен свят. Щото лъвовве, жирафи, носорози, зебри... бол. На всичкото отгоре ловът е забранен и хомо сапиенс и фауна живеят в мир.

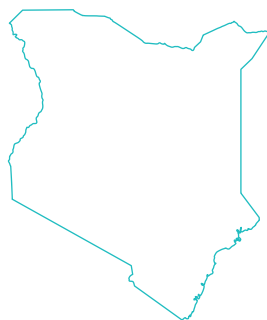
Влизам в National Samburu Reserve през арка. Но защо паркът не е ограден? Наивник! Кой ли ще тръгне да затваря стотици квадратни километра?

Все още съм подвластен на софийската си заблуда, че африканските резервати са нещо като големи зоологически градини или пък мязат на нашенските ловни стопанства от Татово време, гето хора се грижат за животните, дават им храна и едва ли не ги опитомяват.

Лоджът е типично колониално изпълнение. Необходим лукс, натъкмен в бунгала на броени метри от брега на река Евасо Нгиро (Кафявата вода). Няма телевизор, а балдахинът засилва детското усещане за авантюра. Аз съм в Африка, наоколо е савана, ходят полуголи хора, бродят диви животни. Че и екваторът е тъдьява. Хвърлям багажа и – към поляната. Потъвам в сочна трева.

Попадам сред дузина дребни маймуни. Vervet monkey, или още зелените маймуни с черните лица. Според кенийския ми водач Питър те са социални, шумни и сравнително добродушни. Имам натрупан маймунски опит от много държави и затова бързам да установя личен контакт. Ето едно семейство. Родителите са като близнаци и само щръкналите цици издават майката. Именно те са и основният обект на интерес от страна на малчугана, който със своите 25 сантиметра спокойно се побира в гланта ми.

Прокрагвам се на метър разстояние, не се притесняват – заети са с взаимно пощене. Единствено ситнежът се стрясва от обектива и се вкочва в бялата козина на мама. Продължавам фотосесията, облягам се на клон, лягам в тревата, вобщо приближавам се максимално до роднините. И така се увеличам, че не обръщам внимание на надписа Animals only beyond this point („Отвъд тази точка е само за животни“). Тази разсеяност по-късно може да ми струва много.

Кения

Вика ме нетърпеливият клаксон на джипа. Тръзваме към едно от близките самбурски села. Питър, моят кенийски водач, не е склонен да го правим без предварителна уговорка, но накрая отстъпва пред настойчивостта ми.

– Вземи обаче със себе си пари, ще ни потрябват.

Отправляме се на север. В тези утринни часове саваната е почти изцяло антилопна. Наоколо гъмжи от орикси, импали, гики-гици, геринуци, газели Томпсън. След три сафарни дни в Кения вече ги различавам добре.

Остър завой и колата рязко спира. Фамилия щрауси пресича червения прахоляк. Поредната ми премиера в африканската фауна! Гигантските птици са шест – две възрастни с малките си. Пристъпват гордо, въртят глави като пеленгатори и сканират с острия си поглед цялата околност. От дупетата им стърчат ефирни пера, полюшвани от невидим вятър. Повече за красотата, щото за летенето не вършат работа. Мъжкият, една идея по-висок, сиреч към два метра, е обагрен в черно, а дамата – в сиво-кафяво.

– Виж колко яки крака имат – казва Питър, – с тях хем се отбраняват от хищниците, хем развиват огромна скорост. Те са най-бързите животни след гепардите и газелите.

– Представям си какви са им яйцата.

– Двайсет и пет пъти по-големи от кокошите. Любопитното е, че мъжките и женските мътят солидарно. Егните денем, другите – нощем.

Похвална взаимозаменяемост. А дали наистина си заравяват главата? Как да проверя? В този миг мъжкарят натиква мощната си човка в изсъхнал храст. Човърка, човърка, не разбирам открива ли нещо, но накрая си избира камък, голям като топче за пинг-понг. Хваща го, върти го напред-назад и го... глътва. И таз добра! Работата е ясна. Щом нагъва камъни, значи си заравя и главата.

И пак антилопи.

След половин час пристигахме в селцето Серенгома. Възможно най-типичната африканска гледка. Сламни колиби в кръг. Самбурците не ни чакат, но още щом паркираме под най-голямата акация, усещам как някаква непонятна нам сила задвижва добре отработен сценарий. От двете страни на Серенгома има още две села – Намаяна и Номадики, от които след минути към нас потеглят хорски кервани. Основно от жени. На главите си носят кошове, а в ръцете – вързопи и деца.

Посреща ме висок негър, облечен в червено. „Облечен“, ще рече гол до кръста, а надолу – увит с парче памучен плат. Държи издялана пръчка. На шията му дрънчат гердани от мъниста. Главата му е пристегната с лента, в нея са забучени пера. Черепът му сякаш е изваян от древен египетски каменоделец, а ушите...

Господи, ушите! В долната си част те са с огромни дупки, през които може да мине яйце. Всяят поне с десетина сантиметра.

– Добре дошъл. Аз съм Габриел – представя се той, пита ме откъде съм, но не дочаква отговора, – пригответи ми 20 долара. За нашето училище.

Поглеждам въпросително. Питър: „Нали те предупредих“.

Габриел, който е единственият англоговорящ в селото, прибира доларите в пунгия и казва, че ще ги даде на старейшината, който по правило единствен се разпорежда с финансите. Парите от случайни посетители отивали за ново училище. А старото?

– Ето го, под дървото.

В сянката са насядали трийсетина деца. Красиви, сополиви, какво учат, така и не разбирам, но имат тетрадки и моливи. Като ме виждат, вдигат неописуема врява и веднага си спретват междучасие. По сигнал скачат и почват да пеят.

В съседната сянка неколцина мъже играят местен шах с камъчета. Най-възрастният от тях има толкова голяма дупка в ушите си, че през нея спокойно гледам саваната. Набързо ме дарява с беззъба усмивка и специално за снимката замята всящата кожа през горната част на ухото си.

– Той е на осемдесет години и никога не е боледувал – Габриел е горд, – нашите хора не познават ВАШИТЕ болести. Живеем сред природата и се лекуваме благодарение на нея.

Ами СПИН? Оказва се, че бичът за Африка е по-малко разпространен сред затворените племена. Иначе при тези темпове общности като самбуру (стотина хиляди души) биха изчезнали от лицето на Земята.

Разлиствам мислено моята дебела британска книга за Африка, която нося винаги със себе си и на която безрезервно вярвам:

Самбуру, които се наричат тези, които отиват на война, или пеперудите, живеят в Северна и Централна Кения. Близки роднини на прочутите масаи, те също преживяват от животновъдство. Основната им храна е месо, но всеки ден пият сарол – смесица от мляко и кръв, към която добавят месо, мед, барабар с пчелите, и масло. Почитат злия дух Милики (нещо като нашия дявол) и имат много магьосници и знахари. Класика! Известни са също така като добри воители и използват всеки повод за празник.

И сега става така. Внезапно зад крайните колиби изскачат две колони от танцуващи хора, които тръгват към нас. Мъжка и женска. Стъпват ли на земята? Танцът им е съпроводен с ритмични прикляквания и движения с главите напред-назад. Издават силни гърлени звуци и повтарят едни и същи думи – при желание всичко това може и да е песен. Мъжете са със самоделни копия, а шиите на жените са скрити от гуагеми. Наобикалят ме отвсякъде. Невероятна, макар и твърде екзотична хармония.

Неусетно заклащам глава в африканския ритъм. Самбуру до един са високи, фини и стройни. От намазаните им тела, лъщящи на слънцето, получавам безплатен урок по анатомия.

След първия танц мъжете застават в редица за солови изпълнения. Под насърчителните възгласи на племето всеки един излиза крачка напред и започва отскоци от положение трупешката. С лекота стига до половин метър височина. Някой напъхва в ръцете ми боздуган и ме издърпва отпред.

– Скачай!

Скачам, къде ще ходя? На фона на живите пружини опитът ми е ялов. На танците обаче съм по-добър. Веднага улавям стъпката и под ръка с кръшна самбурка обикалям три пъти множеството.

Габриел ме кани да разгледам селото. Първо – местния „парламент“. Той представлява очертан върху земята кръг с радиус от 7–8 метра и ограден отвсякъде с тръни. Там първенците на Серенгома се събират и решават въпросите на своето житие-битие. Всъщност цялото село е опасно с бодлива ограда, пазеща хора и животни от най-големия им враг – лъва! Самбуру не са ловци, но целият им живот е подвластен на битката с царя на животните.

Серенгома е тридесетина кръгли колиби, направени от пръст и слама. Пожелавам да ги разгледам и отвътре. Габриел с радост ме помъква към дома си. Ниският вход е закрит с чердже. Отмествам го, но за да вляза, трябва да изпъля настрана. На пръстенения под е просната суха говежда кожа. В „антрето“ спи малко козле. Другото помещение, с подпорен кол в средата, е едновременно кухня и спалня. Няколко смачкани готварски съда, връв с парче месо, купчина парцали. И... комай всичко. Оскъдица!

– Искаш ли да ти покажа как палим огън с помощта на сухи дърва? – след гостуването у дома му Габриел ми има доверие.

– Атракция за наивни туристи?

– Наричай го както щеш, но знай, че го правим няколко пъти всеки ден.